

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng thứ Tư, ngày 28/01/2026.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 324: Y giáo phụng hành là cúng dường Phật Pháp Tăng

Chúng ta quy y Tam bảo gồm Phật bảo, Pháp bảo và Tăng bảo. Nhiều người nghĩ rằng cúng dường Phật là cúng dường tượng đá hay cho rằng Pháp là Kinh điển và Tăng là những người chúng ta thân kính. Hiểu trên mặt nghĩa này về Phật Pháp Tăng cho thấy góc nhìn của chúng ta quá hạn hẹp. Trong bài học này, Hòa Thượng chỉ dạy rằng khi đối đãi với tất cả chúng sanh, quan trọng nhất là làm sao có thể “*oán thân bình đẳng*” – nghĩa là bình đẳng với người thân và cả người đang ghét mình. Hay nói cách khác, việc trước tiên là chúng ta phải cúng dường oan gia trái chủ.

Hòa Thượng nói: “*Bạn dùng cái gì để cúng dường oan gia trái chủ? Hãy đem oán hận của bạn buông xả đi thì đó chính là cúng dường oan gia trái chủ một cách thiết thực nhất và thêm nữa, dùng sự tôn trọng, sự kính yêu, sự quan tâm, sự chăm sóc của chúng ta mà toàn tâm toàn ý để giúp đỡ tất cả chúng sanh. Đây mới là chân thật cúng dường Tăng.*” Tăng nghĩa là một đoàn thể hòa hợp. Cúng dường Tăng chính là cúng dường cho tất cả chúng sanh. Dùng sự quan tâm, sự chăm sóc, sự kính yêu, tôn trọng để đối đãi với họ.

Lâu nay chúng ta hiểu phiến diện nên việc làm của chúng ta không có kết quả. Không thiếu những người vẫn đang tích cực cúng dường cho một ai đó, rồi tự mình sanh ra tâm không chế, yêu cầu người nhận phải thế này, phải thế kia. Nếu người tiếp nhận tiêu dùng cho cá nhân thì việc chúng ta không chế, đưa ra yêu cầu cũng chẳng ích gì. Nếu đồng tiền cúng dường đó được sử dụng cho chúng sanh mà chúng ta là có tâm không chế thì lại càng sai. Chúng ta nên quan sát xem người mình đang cúng dường hằng ngày sử dụng đồng tiền cúng dường cho việc gì. Cho nên phải thấu hiểu thế nào là cúng dường thì việc này mới tạo thành công đức, phước báu.

Tôi rất cảm khái với lời chỉ dạy của Hòa Thượng ngày hôm nay: Tất cả chúng sanh muốn cúng dường Tăng bảo thì trước nhất phải làm được một việc đó là

cúng dường được cho oan gia trái chủ. Oan gia trái chủ còn đáng để cho chúng ta cúng dường, chẳng lẽ Thầy Cô, người dạy cho con mình không đáng để cúng dường hay sao. Nhiều năm qua, mỗi lần Tết đến xuân về, tôi thường quan tâm đến những Thầy Cô phải về quê xa. Tôi tuy không có nhiều nhưng cũng có một chút ủng hộ cho các trường.

Cúng dường mọi người, cúng dường đại chúng mới chân thật là cúng dường Tăng. Tăng không phải là một cá nhân ai đó mà là một đoàn thể hòa hợp đang tích cực làm việc lợi ích chúng sanh, chứ không phải là một đoàn thể tự tư tự lợi, chỉ biết lợi riêng mình mà không biết đến cộng đồng, xã hội.

Mấy ngày hôm nay, tôi ở Sơn Tây, ngày nào cũng thu hoạch rau bắp cải, xu hào. Các chú ở đây cho biết năm nay là do mua giống của người ta làm, giống không tốt nên cây không đều. Năm tới, chúng ta sẽ đi trước một vụ, đồng thời mua giống F1 để tự mình gieo làm sao để cây con thật tốt. Nhờ đó, khi trồng cây sẽ đều, khỏe cây, năng suất sẽ cao hơn. Tôi nghe các chú nói như vậy mà thấy rất cảm động, đây là lời nói có tâm yêu thương, lo nghĩ đến chúng sanh. Chúng ta trồng rau chỉ để cho, để tặng mà mong phải tốt đẹp, phải năng suất thì đó chính là tâm vì chúng sanh. Đó mới là chân thật cúng dường Tăng.

Hôm trước chúng ta tặng rau cho một chị chuyên sản xuất phân bón từ rau củ, chị ấy cũng phải thốt lên rằng rau của chúng ta rất tốt, tốt hơn các vườn rau hữu cơ khác. Vì sao được như vậy? Đơn giản vì ngay từ khâu chọn hạt, chúng ta mua hạt đắt tiền, nhờ đó cây con giống rất tốt. Hạt đậu nành chúng ta mua để sản xuất đậu phụ cũng là đậu không biến đổi gen, có giá cao gấp nhiều lần so với hạt đậu thường.

Không phải chúng ta có tiền thì tâm mới rộng lớn, việc này không phụ thuộc vào đồng tiền, nếu chúng ta có thì làm, nếu chúng ta không có thì nghỉ. Chúng ta làm là để cúng dường cho chúng sanh, cho cộng đồng, cho xã hội, cho những người có duyên ở gần. Cho nên, để cúng dường cho chúng sanh, theo lời chỉ dạy của Hòa Thượng, trước nhất, chúng ta phải buông bỏ tâm oán hận của mình và phải dùng sự tôn trọng, kính yêu, quan tâm, chăm sóc của mình mà toàn tâm toàn lực giúp đỡ chúng sanh. Đây mới là chân thật cúng dường Tăng.

Tôi dự định hôm nay, ngày mai, ngày kia đều gói bánh nếu đủ nguyên liệu. Việc làm này là để tặng cho tất cả những người có duyên. Đây là cách sống hằng ngày quan tâm đến người, luôn có tâm cho đi. Quan trọng nhất là tâm cho đi không giới hạn. Hòa Thượng đã dạy chúng ta mà, đó là *“Phật hiệu có thể gián đoạn chứ Phật tâm thì không được gián đoạn.”* Phật tâm là tâm luôn nghĩ vì chúng sanh, luôn nghĩ đến những điều giúp chúng sanh có lợi ích thiết thực nhất. Tâm này phải thường hằng.

Trong bài học hôm nay, Hòa Thượng chỉ dạy rằng: *“Y giáo phụng hành là cúng Phật, Pháp, Tăng.”* Nghe lời làm theo là chân thật cúng dường Phật Pháp Tăng, nghe mà để đó, biết rõ mà không làm thì có ích lợi gì không? Hòa Thượng tiếp lời: *“Chúng ta cúng dường Phật những thứ như hương hoa, trái cây thì đây là biểu pháp. Chân thật cúng dường Phật là tùy thuận Phật Đà. Tùy thuận là sao? Là Phật dạy chúng ta điều gì thì chúng ta làm theo điều đó.”* Nếu chúng ta ngày ngày chuẩn bị hương hoa thì đó mới là một ý nhỏ, ý lớn là phải chân thật y giáo phụng hành, nghe lời làm theo, thì mới là chân thật cúng dường Phật.

Hòa Thượng nói: *“Trong Tịnh nghiệp Tam Phước – nguyên tắc chỉ đạo tối cao mà những người tu học Tịnh Độ nương theo – có Phước đầu tiên là “Hiếu dưỡng Phụ Mẫu, Phụng sự Sư Trưởng, Từ Tâm Bất Sát, Tu 10 Nghiệp Thiện”. Bốn câu này chúng ta làm sao để làm đến được? Đệ Tử Quy có phải dạy chúng ta Hiếu Thân Tôn Sư (tức là Hiếu dưỡng Phụ Mẫu và Phụng sự Sư Trưởng) không? Câu “Từ Tâm Bất Sát” chính là thiện nhân thiện quả, ác nhân ác quả, được thực hiện ở Thái Thượng Cảm Ứng Thiên. Trên Thập Thiện Nghiệp Đạo Kinh, Phật dạy chúng ta rất đơn giản, khai thị rất rõ ràng.*

Trong Tịnh Nghiệp Tam Phước, phước đầu tiên chính là *“Hiếu dưỡng Phụ Mẫu, Phụng sự Sư Trưởng, Từ Tâm Bất Sát, Tu 10 Nghiệp Thiện”*, đã được bao gồm trong giáo lý của các nhà Nho, Thích, Đạo. *“Từ Tâm Bất Sát”* chính là thiện nhân thiện quả, ác nhân ác quả trong Thái Thượng Cảm Ứng Thiên của Đạo giáo. *“Hiếu dưỡng Phụ Mẫu, Phụng sự Sư Trưởng”* nằm trong Đệ Tử Quy của Nho học và *“Thập Thiện Nghiệp Đạo”* là thuộc về Phật học. Vậy mà có người nói chúng ta học Đệ Tử Quy là xen tạp, là của ngoại đạo. Họ không thấu hiểu nhưng lại nói một cách tùy tiện, để chính mình tạo nghiệp lớn chứ không nhỏ.

Hòa Thượng nói: “*Ngày nay, tại vì sao chúng ta đề xướng Đệ Tử Quy, Cảm Ứng Thiên và Thập Thiện Nghiệp Đạo? Vì đây là ba căn bản của Nho, Thích, Đạo. Có được gốc này rồi mới có thể bước vào cửa Phật. Nơi nhà Phật gọi những người có gốc này là thiện nam tử, thiện nữ nhân. Lúc này, bạn có đủ tư cách để học Phật. Chúng ta tùy thuận theo giáo huấn của Phật Đà mà tu học thì đây mới là chân thật cúng dường Phật.*” Từ sự phân tích của Hòa Thượng, chúng ta thấy rằng bấy lâu nay, mình chưa chân thật cúng dường Phật. Những việc chúng ta làm không thiết thực thì đó không phải là cúng dường Phật.

Hòa Thượng tiếp lời: “*Chân thật cúng dường Pháp là gì? Là chuyển phiền não thành giải thoát thì đó là cúng dường Pháp. Chúng ta tùy thuận theo giáo huấn của Phật, hiểu được thế nào là hiếu thuận Cha Mẹ, là tôn trọng Sư Trượng, hiểu được thế nào là sự kính trọng, sự kính yêu, sự quan tâm, sự chăm sóc, sự giúp đỡ đối với người khác. Trước đây đều là không hiểu, hiện tại hiểu được rồi thì đây mới là chuyển phiền não thành giải thoát. Đây mới là chân thật cúng dường Pháp.*”

Khi chúng ta thật hiểu thì sẽ thật làm, làm với tâm thái không gì vui bằng. Thiên hạ được tiền thì vui, còn chúng ta ngày ngày cứ cho đi mà lại vui. Chúng ta cho tặng mà người thế gian còn lo cho chúng ta, họ nói: “*Cho hoài rồi thì lấy cái gì nữa mà cho! Hết rồi làm sao cho?*” Người thế gian sợ cho rồi sẽ hết. Ý của họ là: cho rồi, hết rồi thì không còn gì mà ăn. Họ cứ lo như vậy. Họ không biết rằng sự bố thí là vô cùng tận. Bố thí như một dòng nước đang chảy đến, việc của chúng ta là cứ khai thông để nước tiếp tục chảy. Nguồn nước sau chảy đến sẽ luôn tươi nhuận hơn, mạnh mẽ hơn. Cho nên chỗ này, Hòa Thượng nói: “*Có niềm vui nào có thể thay đổi được mà không làm.*” Người không có niềm vui này thì không thể làm.

Hòa Thượng khẳng định: “*Chân thật đấng pháp là bạn chân thật có niềm vui. Đây mới là chân thật cúng dường Pháp. Nhà Phật gọi là pháp hỷ sung mãn – thường sanh tâm hoan hỷ, đó là chân thật cúng dường Pháp. Phật nói chân thật cúng dường Tăng chính là chúng ta cùng ở với tất cả chúng sanh. Chúng ta đừng bảo người ta phải tu Sáu Pháp Hòa Kính mà chính mình phải thể hiện sự hòa kính. Chúng ta đừng bảo người ta phải làm mà chính mình phải chân thật làm. Người ta bất hòa với mình, thì mình phải hòa với người ta,*

vậy thì đúng rồi! Chân thật cúng dường Tăng là cùng ở với tất cả chúng sanh một cách hòa thuận, ta bình đẳng đối đãi với tất cả. Đây mới là chân thật cúng dường Tăng. Chúng ta dùng tâm tôn trọng, kính yêu, quan tâm, chăm sóc mà toàn tâm toàn lực giúp đỡ tất cả chúng sanh.” Chúng sanh trong đó tất cả mọi người không phân biệt màu da, dân tộc.

Từ đây, chúng ta biết ý nghĩa của việc quy y Phật Pháp Tăng hay đến như vậy. Nhưng do chúng ta không hiểu nên ngày ngày làm không đúng, dẫn đến kết quả sai, cuối cùng chính mình mất niềm tin chứ chưa nói đến việc làm người khác sanh khởi niềm tin. Khi chính mình thu hoạch được kết quả tốt nhất, niềm tin của bản thân mới tăng tấn, niềm tin càng sâu thì việc làm càng mạnh mẽ, thiết thực, sẽ khiến người khác nhìn thấy mà sanh khởi tín tâm. Nếu không làm ra biểu pháp sẽ không làm ai sanh khởi niềm tin.

Do đó, Hòa Thượng mới chỉ dạy rằng: “*Bồ thí Pháp trong thời kỳ hiện đại này, chính là chúng ta phải làm ra được tấm gương của người học Phật, của người học chuẩn mực Thánh Hiền*”. Người khác nhìn vào mới tán thán: “*Ồ, người học Phật là như vậy, họ hạnh phúc, an vui đến như vậy, vậy thì, tại sao mình không bắt chước mà học? Người học Thánh Hiền là người chuẩn mực đến vậy, luôn làm lợi ích cho người khác lớn đến như vậy, tại sao mình không học theo, không làm theo?*”

Do đó, chúng ta phải làm ra được tấm gương. Đó là đừng bảo người tu Lục Hòa Kính, mà chính mình phải tu Lục Hòa Kính; đừng bảo người hòa với mình, mà chính mình hãy hòa với người. Cũng vậy, đừng bảo ai tu bồ thí mà chính mình phải bồ thí một cách triệt để. Nếu chúng ta thật làm thì người xung quanh sẽ cảm động; nhờ đó, họ sẽ bắt chước làm theo. Làm được như thế, chúng ta mới hoàn thành lời hứa của mình đối với Phật.

Chúng ta hằng ngày phát nguyện: “*Chúng sanh vô biên thế nguyện độ, phiền não vô tận thế nguyện đoạn*” nghĩa là chúng ta không ngừng đoạn trừ phiền não, đồng thời làm mọi việc lợi ích thiết thực cho chúng sanh. Hòa Thượng dạy chúng ta không phải làm qua loa, dễ coi, mà phải dùng tâm tôn trọng, tâm kính yêu, cùng sự quan tâm chăm sóc, để toàn tâm toàn lực giúp đỡ chúng sanh./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!